

**LISINSKI
SUBOTOM**

**UVJEK
LISINSKI**

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

RADOVAN VLATKOVIĆ ROG

**DUHAČKI ORKESTAR
MUZIČKE AKADEMIJE
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

MLADEN TARBUK DIRIGENT

U povodu 60 godina postojanja
Odsjeka za duhačke instrumente
Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Subota, 29. studenoga 2014., u 19 i 30 sati

RADOVAN VLATKOVIĆ

ROG

DUHAČKI ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

MLADEN TARBUK, dirigent

U povodu 60 godina postojanja
Odsjeka za duhačke instrumente
Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu



Sveučilište u
Zagrebu

Subota, 29. studenoga 2014., u 19 i 30 sati

PROGRAM

FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY:

Uvertira u C-duru, op. 24

PAUL HINDEMITH:

Simfonija u B-duru za duhački orkestar

Moderately fast, with vigor

Andantino grazioso

Fugue: Rather broad

TOMISLAV UHLIK:

Koncert za rog i duhače

Andante rubato

Andante lento

Allegro vivace

KREŠIMIR BARANOVIĆ:

Licitarsko srce, suite

(aranžman: Vilim Marković)

JAKOV GOTOVAC:

Simfonijsko kolo

(aranžman: Vilim Marković)

RIJEČ DEKANA

Drage kolegice i kolege duhači,

arheolozi tvrde da je pračovjek prvi doživljaj glazbe iskusio upravo preko jednog duhačkog instrumenta, frule nastale iz kosti mamuta prije 40.000 godina. Možda su upravo zato duh i energija prirode i njezini istinski i nepatvoreni zvukovi ostali tako svojstveni duhačkim instrumentima i dan-danas imaju snažan utjecaj na ljudske emocije. U usporedbi s tisućama godina od prvih prainstrumenata, šezdeset godina Duhačkog odsjeka Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu čini se kao treptaj oka, ali i to je bilo dovoljno da u kulturi jednog malog europskog naroda ostavi dubok i neizbrisiv trag. Uz nekoliko sjajnih pedagoga, najmlađi odsjek naše Akademije obrazovao je i niz vrhunskih solista koji su cijenjeni i prepoznati u cijelom svijetu. U povodu 60. rođendana Duhačkog odsjeka svim bivšim i sadašnjim djelatnicima od srca želim sretnu obljetnicu te mnogo iskonskih trenutaka i doživljaja glazbe.

Dalibor Cikojević, red. prof. art.

RIJEČ PROČELNIKA

Najmlađi odsjek Muzičke akademije, šezdeset godina od svojega osnutka, može se podičiti velikim brojem diplomiranih studenata koji već više od pola stoljeća aktivno podižu kvalitetu nastave i sviranja duhačkih instrumenata u glazbenim školama, komornim sastavima i orkestrima Hrvatske i Europe. Odsjek se kontinuirano pomlađuje, a studentima se iz godine u godinu nudi sve veći broj raznovrsnih projekata i ansambala, među kojima je odnedavno i jazz ansambl Muzičke akademije.

Godina u kojoj naš Odsjek obilježava šezdesetu obljetnicu, ujedno je i godina u kojoj Muzička akademija, nakon gotovo stoljeća podstanarstva, dobiva vlastitu zgradu. Tim važnim događajem napokon će se riješiti i problemi koje su duhači od osnutka Odsjeka imali s prostorijama za održavanje nastave i vježbanje.

Goran Merčep, izv. prof. art

ŠEZDESET GODINA ODSJEKA ZA DUHAČKE INSTRUMENTE MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Iz današnje perspektive, u godini u kojoj obilježavamo šezdesetu obljetnicu postojanja Duhačkog odsjeka Muzičke akademije i kad se prisjećamo brojnih solista i pedagoga koji su poniknuli s toga odsjeka, može se učiniti čudnim što je upravo taj odsjek najmlađi na Akademiji i što su pokušaje njegova ranijeg formiranja pratili brojni problemi. Pa ipak, bilo je tako, a da bismo mogli shvatiti razloge tih problema i dobiti bolju perspektivu napretka Duhačkog odsjeka, potrebno je vratiti se u prošlost.

Duhački odsjek Muzičke akademije u Zagrebu počeo je s radom u školskoj godini 1954./1955. kad je studij upisala prva generacija studenata. Tradicija sviranja i podučavanja duhačkih instrumenata, na čemu se taj odsjek temelji, u Hrvatskoj je dakako mnogo starija od toga. Primjerice, već na prvoj javnoj glazbenoj školi u Zagrebu, koja je postojala od 1788., održavala se nastava duhačkih instrumenata, a vojne glazbe u gradovima i dvorovima diljem Hrvatske postojale su i prije, od početka 18. stoljeća. Četrdesetak godina poslije, 1827. godine, u Zagrebu je osnovan Glazbeni zavod, čija će glazbena škola nuditi i nastavu duhačkih instrumenata, uglavnom u trajanju od tri do četiri godine. Trebalo je dakle proteći gotovo dva stoljeća od prve organizirane nastave prije nego što su se duhački instrumenti počeli podučavati na visokoškolskoj razini.

Jedan od glavnih razloga za takvo kašnjenje bio je nedostatak nastavničkog kadra, jer je u povijesti glazbenog školstva nastava duhačkih instrumenata bila održavana nekontinuirano, a duhački su se instrumenti u nekim slučajevima mogli učiti i samo kao izborni predmet uz neko drugo glazbalo. Kao posljedica toga, neki drugi instrumenti (glasovir, orgulje, violina) koji su se u sustavu glazbenog školstva u Hrvatskoj učili intenzivnije i kontinuiranije, izrodili su već početkom 20. stoljeća ugledne i renomirane pedagoge. Neposredno prije formiranja Duhačkog odsjeka na Muzičkoj akademiji, najviša kvalifikacija koju su svirači duhačkih instrumenata mogli steći bila je diploma srednje škole. Moramo ipak upozoriti da nije moguće izravno uspoređivati današnji i tadašnji sustav školovanja. U povijesti školstva stalno su se mijenjali programi i nazivi titula, pa je katkad vrlo teško titule obrazovanja iz prošlosti izravno usporediti s današnjima. Bilo je i u prvoj polovici stoljeća mnogo uspješnih i renomiranih duhača koji su i edukacijom u tom sustavu uspjeli postići solističke i orkestralne karijere, a neki od njih postali su i prvi profesori duhačkih instrumenata na Muzičkoj akademiji.

Osim toga, bilo je u Zagrebu i rijetkih akademskih muzičara duhača koji su studij završili u inozemstvu, a među takvima je bio i skladatelj i kornist

Fran Lhotka. Lhotka je u vrijeme osnivanja Duhačkog odsjeka predavao harmoniju na zagrebačkoj Akademiji, a rog je podučavao na glazbenoj školi i svirao u opornom orkestru HNK-a. S obzirom na tu povezanost sa svojim instrumentom s jedne strane i Akademijom s druge strane, bio je glavni inicijator formiranja odsjeka, usprkos brojnim drugim obavezama. Ostatak početnog nastavničkog kadra bio je popunjen renomiranim solistima zagrebačkih orkestara, od kojih su neki također završili studij u inozemstvu: Theo Tabaka (flauta), Ivo Maretić (oboa), Rudolf Klepač (fagot) i Miljenko Jukić (truba). U prvoj generaciji studenata bili su: Željko Pešek (flauta), Ivo Olup i Željko Veršić (oboa), Marijan Kobetić i Ivica Stojanović (fagot), Jaroslav Kubiček, Franjo Reberšak i Đorđe Putnik (truba). Iz popisa prvih nastavnika i studenata lako se može vidjeti i to koji su instrumenti bili zastupljeni u prvoj godini rada Odsjeka. Studij roga počeo je s radom već iduće školske godine, a nastavu je ubrzo preuzeo Dragan Gürtl, jer je Fran Lhotka od osnutka Odsjeka djelovao kao pročelnik i nastavnik komorne glazbe. Klarinet se mogao studirati od 1957. godine, a prvi je nastavnik bio Josip Nocht. Studij trombona počeo je 1961. godine, a predavao je Marcel Fuchs. Taj se studij od 1969. godine proširio i na glavni predmet – tubu, koju je također predavao Fuchs. Najkasnije je uveden studij saksofona, 1977. godine, i to kao glavni predmet u klasi klarinetista, profesora Josipa Nochte.

Potrebno je reći i nešto o koncepciji studija na Muzičkoj akademiji u to vrijeme. Naime, neko su vrijeme studiji instrumenta bili ustrojeni u tri stupnja. Premda nazivom možda podsjećaju na današnji, bolonjski model studiranja, ti stupnjevi su se razlikovali od današnjih razina studija. Studij prvog stupnja trajao je samo četiri semestra, a nadomjestio je prethodno postojeći model studiranja na Odjelu za glazbenu pedagogiju s izborom glavnog predmeta, jednog od instrumenata. Drugi stupanj je potom trajao dodatne dvije godine, a treći, rezerviran za posebno nadarene studente, mogao je trajati dva do četiri semestra. Reformom studija iz 1977. godine, duhački odsjek postaje VII. odsjek u ustroju Muzičke akademije, a taj redni broj nosi i danas.

Skupno muziciranje je na Duhačkom odsjeku od početka bilo vrlo važno. Dapače, duhački su se instrumenti u početnoj zamisli strukture studija trebali studirati na Odjelu za orkestralne instrumente, sa svim ostalim instrumentima simfonijskog orkestra. Tako je to bilo zamišljeno Statutom Kraljevske muzičke akademije iz 1923. godine. Iz već spomenutih razloga, nedostatka stručnog kadra, u to vrijeme taj oblik studija nije mogao biti ostvaren. No zanimljivo je da su bez obzira na to, pri Muzičkoj akademiji od najranijih godina djelovali simfonijski orkestri u različitim oblicima. Duhačke su instrumente za potrebe nastupa i koncertnih projekata tih simfonijskih

orkestara svirali učenici Konzervatorija, odnosno poslije srednje škole. Uvođenje studija duhačkih instrumenata svakako je podiglo i razinu simfonijskih orkestara Akademije, a današnji studenti, osim u simfonijskom, mogu svirati i u Duhačkom orkestru Muzičke akademije, a studenti limenih u nagrađivanom Ansamblu limenih duhača.

Zanimljiv je podatak da su studentske smotre poniknule upravo s Duhačkog odsjeka. Njima se htjelo studentske produkcije uzdići s razine nastupanja za kolege iz klase i približiti javnosti. Prva smotra Odsjeka održana je 1974. godine, a poslije su taj model predstavljanja svojih najboljih studenata preuzeli i drugi odsjeci.

Jelka Vukobratović

DUHAČKI ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

- FLAUTE:** Antonia Mikas, Tea Petak, Eva Cigić
OBOE: Dunja Čolić, Manca Oberstar, Ivana Bjeloš, Iva Ledenko
KLARINETI: Ante Buturić, Abdul-Aziz Hussein, Alen Kundih, Josip Kir Hromatko, Lovre Lučić, Ivan Andrijević, Ana Veseli, Filip Rušnov, Denis Kezele, David Kumpare, Filip Mikuša, Ivan Siciliani, Ivo Tikvica
FAGOTI: Natalija Jarec, Matija Mathew Tomas, Lana Juranić
ROGOVI: Ivan Oškera, Antonija Vukelić, Amina Belovari, Marko Novak
TRUBE: Tina Horvat, Igor Mrnjavčić, Marko Halužan, Tomislav Kreš, Tomislav Poljančić, Ivan Kolarević, Hrvoje Horvat, Vedran Verić
TROMBONI: Denis Martinuš, Marjo Janković, Jurica Tušek
TUBA: Matej Jambreković, Željko Kertez
TIMPANI: Renato Palatinuš
UDARALJKE: Ivan Ježek, Gregor Hrovat, Davor Marinac, Šimun Matišić, Marin Borščak
KONTRABASI: Jura Herceg, Marko Radić
HARFE: Veronika Tadina, Marija Klepo
SAKSOFONI: Lucija Hrašćanec, Aljaž Razdevšek, Krešimir Kottek, Luka Prelas, Andrija Roko Vušković, Marko Rušnov
EUFONIJI: Ante Marinović, Gabrijel Mešnjak

Voditelj orkestra: Georg Draušnik, red. prof. art.

Nadzornik orkestra: Nikša Gašpardi

Poslužitelj orkestra: Zoran Boch



Mladen Tarbuk (Sarajevo, 1962.), jedan od najsvestranijih umjetnika na hrvatskoj glazbenoj sceni, djeluje s jednakim uspjehom kao skladatelj, dirigent, pedagog i producent. Kruna njegove raznovrsne karijere bio je koncert s orkestrom Concert-Verein, održan 2008. u bečkom Musikvereinu. Tom prigodom se na programu, uz Haydnova i Mozartova djela, našla i njegova skladba *Sebastian u snu*. Kao dirigent, postigao je međunarodni ugled djelujući pet godina (2004.-2009.) kao stalni gostujući dirigent Njemačke opere

na Rajni u Düsseldorfu te gostujući u raznim opernim kućama i koncertnim dvoranama, surađujući pritom s brojnim uglednim simfonijskim orkestrima i opernim kućama (Kanada, Meksiko, Austrija, Italija, Mađarska...). Glazbeni život Hrvatske obilježio je velikim opernim produkcijama Muzičke akademije u sklopu ciklusa *Lisinski subotom*, višegodišnjom suradnjom sa Simfonijskim orkestrom Hrvatske radiotelevizije, s kojim je snimio tisuće minuta pretežito hrvatske glazbe, te osnivanjem Simfonijskog duhačkog orkestra Hrvatske vojske. Uprkos brojnim smetnjama, u kratkom je vremenu kao intendant zagrebačkog HNK-a uspio ponuditi hrvatskoj javnosti niz vrhunskih predstava (*Glorija, Lady Macbeth Mcenskog okruga, Don Carlos, Tristan i Izolda, Bajadera, Romeo i Julija*). Mladen Tarbuk se još zarana, kao student, pojavio na međunarodnoj sceni. Godine 1990. na međunarodnom festivalu *Gaudeamus Amsterdam* praiszvela se njegova skladba *Martyre d'un jongleur*. Na prvom međunarodnom skladateljskom natječaju u Beču 1991., kojem je predsjedao Claudio Abbado, skladba Mladena Tarbuka *Medida del tiempo* dobila je preporuku za izvedbu. Skladbu je u Konzerthausu, u sklopu festivala *Wien Modern* praiszeo dr. Friedrich Cerha sa svojim ansamblom *die reihe*. Potom je Tarbuk 1993. dobio dvije prve nagrade na međunarodnim natjecanjima *Ernst Vogeli Tolosa*, kao i brojne hrvatske nagrade (*Stjepan Šulek*, dva puta *Josip Štolcer Slavenski, Boris Papandopulo*, nagradu Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog). Njegove su skladbe izvođene na uglednim festivalima suvremene glazbe (Europamusicale München, Musicorai Le Temps de Soufle Paris, Trieste Prima, Svjetski dani glazbe Manchester 1997., World Saxophone Congress Glasgow, Musikprotokoll, Hörrohr i Erasmus u Grazu, Muzički biennale Zagreb) i objavljene na brojnim nosačima zvuka (*HoneyRock, Orfej, Cantus*). Njegov balet *Tramvaj zvan čežnja* otvorio je Svjetske dane glazbe

2005. u Zagrebu. Posebnu mu je čast ukazao grad Wuppertal narudžbom skladbe u povodu smrti barda suvremene glazbe, violončelista Siegfrieda Palma. Tako je nastala skladba *Über glitzernden Kies*, koju je praisvela Gail Gilmore. U opusu Mladena Tarbuka je sedamdeset pet skladbi, od solističke i komorne glazbe do velikih simfonijskih i scenskih formi. Kao pedagog, djeluje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu; predaje kompoziciju, orkestar i glazbenu teoriju. Od 2013. godine ravnatelj je glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara, a od 2014. i intendant Igara.



Radovan Vlatković (Zagreb, 1962.)

jedan je od najuglednijih kornista u svijetu, umjetnik koji solističkim nastupima, kao i snimkama i pedagoškom djelatnošću, predstavlja svoj instrument na neusporediv način. Diplomirao je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi Prerada Detičeka, a poslijediplomski studij završio je na Muzičkoj akademiji u Detmoldu kod Michaela Höltzela. Na natjecanjima diljem Europe osvojio je brojne nagrade, između ostalih i *Premio Ancona* 1979., a velik međunarodni ugled donosi

mu prva nagrada na Međunarodnom natjecanju *ARD* u Münchenu 1983. godine koju je osvojio kao prvi kornist unatrag četrnaest godina održavanja natjecanja. Upravo mu je taj trijumf donio pozive za nastupe na glazbenim festivalima od Salzburga, Beča, Edinburgha, Dubrovnika te koncerte u Sjevernoj i Južnoj Americi, Australiji, Izraelu, Koreji i Japanu. Od 1982. do 1990. bio je glavni kornist Simfonijskog orkestra Berlinskog radija (danas Njemačkog simfonijskog orkestra), dok su ga predvodili Riccardo Chailly i Vladimir Aškenazi. Pedagoškom djelatnošću bavio se na Visokoj školi u Stuttgartu (1992.-1998.), salzburškom Mozarteumu od 1998. godine, od 2000. na Školi kraljice Sofije u Madridu, a od 2010. i na Visokoj umjetničkoj školi u Zürichu te je redoviti predavač i na Royal Academy of Music u Londonu uz mnogobrojne majstorske tečajeve diljem svijeta. Solistički je nastupao uz Simfonijski orkestar Bavarskog radija i Južnonjemački radio iz Stuttgarta, Njemački simfonijski orkestar iz Berlina, Minhenski komorni orkestar, Simfonijski orkestar BBC-ja i grada Birminghama, Engleski, Bečki i Škotski komorni orkestar, ansambel Academy of Saint Martin in the Fields, Orkestar Mozarteum, Roterdamsku filharmoniju, Orkestar Santa Cecilia iz Rima, orkestre iz Melbournea i Adelaidea, Simfonijski orkestar NHK (Nippon Hōsō

Kyōkai) iz Tokija i mnoge druge. Od 2000. do 2003. bio je umjetnički ravnatelj Mariborskog komornog festivala. Redovito je nastupao s Andrásom Schiffom, Heinzom Holligerom, Elmarom Schmidom i Klausom Thunemannom, a posljednjih nekoliko godina vrlo je uspješan kao član proslavljenog ansambla Les Vents Francais. Kao komorni glazbenik nastupio je na festivalima Gidona Kremera u Lockenhausu, Svjatoslava Richtera u Moskvi, Andrása Schiffa u Mondseeu, Olega Kagana i Natalie Gutman u Kreuthu, Rodolfa Serkina u Mariboru, Festivalu Casals u Pradesu i drugdje. Radovan Vlatković do sada je prouzveo djela Elliota Cartera, Sofije Gubaiduline, Heinza Holligera i brojne skladbe hrvatskih skladatelja. U svibnju 2008. s Bremenskom filharmonijom prouzveo je *Koncert za rog* Krzysztofa Pendereckog pod dirigentskim vodstvom samoga skladatelja. Navedeno djelo poslije je izvodio u Japanu, Francuskoj, Švicarskoj, na Tajvanu i u Poljskoj u povodu Pendereckijeva 75. rođendana. Za svoja diskografska izdanja primio je brojne nagrade njemačkih kritičara. Njegova izdanja uključuju Mozartove i Straussove koncerte s Engleskim komornim orkestrom i Jeffreyjem Tateom, Saint-Saënsova djela s Pariškim orkestrom i Jean-Jacquesom Kantorowim, Brittenovu *Serenadu za tenor, rog i gudače* s Neilom Jenkinsom i Ansablom Orion iz Berlina, *Koncerte za dva roga* Leopolda Mozarta i Fascha s Hermannom Baumannom i ansablom Academy of Saint Martin in the Fields te Ionom Brown. Snimao je za izdavačke kuće EMI, Decca, Philips, Deutsche Grammophon, Teldec, Dabringhaus & Grimm i Denon. Radovan Vlatković svira na dvostrukom rogu londonske tvrtke Payxman. Za iznimne umjetničke domete, osim brojnih inozemnih, dobitnik je i hrvatskih nagrada: *Milka Trnina*, *Vladimir Nazor*, *Ivo Vuljević*, dvije nagrade *Orlando* Dubrovačkih ljetnih igara za najbolje ostvarenje 1998. i 2013. godine te *Porina* za životno djelo. Kornist Radovan Vlatković postao je 2. srpnja 2014. počasni član Kraljevske akademije za glazbu u Londonu.

S fenomenom duhačkog orkestra uža koncertna publika, ali i šira, ne susreće se često u glazbenoj svagdašnjici, ako izuzmemo relativno čestu pojavnost amaterskih ansambala tog tipa (svrstavanih u idiom limenih glazbi ili neki ansambl sličnog naziva i sastava). Činjenica jest da je pisanje za duhački orkestar, koliko god on bio marginaliziran na repertoaru za simfonijski orkestar, u modernijoj glazbenoj povijesti bilo itekako zabilježeno, i to ne isključivo u domeni koračnica, kakve ćemo na američkom tlu naći u opusu Johna Philipa Souse ili u opusu Kennetha J. Alforda, ako govorimo o Velikoj Britaniji, već kao umjetnički ravnopravan pandan glazbi pisanoj za druge,

reći ćemo, popularnije velike ansamble. Iako je glazba za duhački orkestar zaživjela tek u 20. stoljeću, već su u 18. i 19. stoljeću pisane skladbe koje ćemo smatrati zaglavnim kamenom toga glazbenog izričaja. Počevši od Händela, u čijem je opusu čak dvadeset jedna skladba za duhački orkestar, pa sve do posljednje od četiri simfonije Hectora Berliozia iz 1840., pisane za veliki duhački orkestar, uključujući i brojne prerade i aranžmane djela za simfonijski orkestar za veći ili manji oblik duhačkog ansambla (najveći broj nastao je u 20. stoljeću), taj je idiom ipak dobio na važnosti pojavom Souse i njegova The Sousa Banda. Otada su se brojni važniji skladatelji 20. stoljeća na ovaj ili onaj način okušali u pisanju za duhački ansambl. Možemo izdvojiti Gustava Holsta, Ingolfa Dahla, Igora Stravinskog, Ralpa Vaughana Williama i Dariusa Milhauda, da nabrojimo samo neke, dok je o pravoj izvedenosti tih djela teško govoriti. U novije vrijeme, glazba pisana za duhački orkestar zaživjela je u Japanu, gdje djeluje velik broj profesionalnih ansambala tog tipa, od kojih se izdvaja glasoviti Tokyo Kosei Wind Orchestra, koji posljednjih pedesetak godina prednjači brojem novih praizvedbi i nosača zvuka, premijernih izvođenja preradi te održavanjem koncerata poput ovog, sve u svrhu popularizacije i revalorizacije duhačkog orkestra i glazbe koju takav orkestar svira. Večerašnji koncert ponudit će svojevrsan presjek glazbe za duhački orkestar u posljednja dva stoljeća, iz opusa njemačkih i hrvatskih skladatelja, u preradi djela izvorno pisanih za simfonijski orkestar.

Uvertira u C-duru, op. 24 Felixa Mendelssohna-Bartholdyja (1809.-1847.) iz 1824. djelo je koje odiše svježinom i šarmom, što možemo pripisati činjenici da se radi o djelu mladića – Mendelsohn ju je skladao kao petnaestogodišnjak, no to nije razlog za sumnjičavost. Naime, već se u tom djelu nazire talentirano orkestralno pisanje koje će se očitovati u njegovim kasnijim djelima te, što je još važnije, skladateljevo temeljito poznavanje orkestra i iskorištavanje svih mogućnosti koje orkestar donosi. Posebice su dojmpljivi odsjecci za drvene duhače; prvi ćemo čuti pri početku skladbe, kad se slušatelju insinuiru ono što će, primjerice, Mahler postizati samo sekcijom drvenih duhača nešto manje od sto godina poslije. Vrijedi spomenuti i Mendelsohnovu vještu uporabu sekcije rogova, koja služi kao spona drvenom i limenom dijelu orkestra, ali i izraziti stroj za harmonijsku i melodijsku ekspresiju. Naposljetku, *tutti* dijelovi obilježeni su gustim limenim bojama, ali i uporabom perkusije u stilu koji rezemblira marševsko klopotanje, iznad čega se vazda izdižu limeni diskanti, blještave trube koje uz pomoć vrlo dojmpljivih klarineta (u duhačkom žargonu često nazivanim „violinama“ duhačkog orkestra) u zadnjem od spomenutih dijelova završavaju skladbu.

Još jedan njemački skladatelj, koji će svojom **Simfonijom u B-duru** za duhački orkestar predstaviti vrh ovog glazbenog žanra u 20. stoljeću jest **Paul Hindemith** (1895.-1963.). Skladatelj poznat kao dvadesetostoljetni majstor kontrapunktalnog načina skladanja, svoje je djelo napisao 1951., a iste godine djelo je prouzveo poznati američki vojni orkestar *Pershing's Own*. Skladbu tih umjetničkih ambicija duhački orkestar nije doživio još od pojave prije spomenutog Berliozova djela, što je i razlog da ona ostaje jedno od najvrjednijih (ali i najpopularnijih) djela duhačke literature, za koju se i danas ostvaruju razne adaptacije i prerade. To je simfonija čije se neobičnosti naziru već u broju stavaka, što je na neki način usmjerava više prema dispoziciji solističkog koncerta (jedine poznatije trostavne programne simfonije su one Franza Liszta, koji je pak trostavčnost utemeljio na valjanoj interpretaciji književnih modela). Ono što je odmah uočljivo u Hindemithovoj simfoniji jest gusta, bogata instrumentacija, koja skladatelju dopušta stvaranje velikog broja orkestralnih boja, čime i eksponencijalno rastu i tehnički zahtjevi djela – naročito je dojmljiv početni *tremolando* u drvenim duhačima. Spomenuta karakteristika Hindemithova kontrapunktalnog pisanja uočljiva je u cijeloj simfoniji – nižu se kraći motivi i njihove imitacije u odsječcima bliskima *fugatu*. Drugi stavak odiše potmulošću i ironijom, sa sveprisutnim basovskim akcentima limenih duhača, uz *crescendo* koji se proteže cijelim trajanjem i donosi očekivani zaključak u razradu prije predstavljene motivsko-tematske građe. Posljednji stavak, fuga, prožet je kratkim motivima koji se protežu svim dionicama uz postupno „podebljavanje“ dionica, što će dovesti do klimaksa. Srednji dio donosi predah, placidnu igru drvenih duhača, a pojava trianglera nagoviješta svršetak, uz gromoglasne akcente limenih duhača i perkusije.

Prvi od hrvatskih skladatelja na večerašnjem repertoaru ujedno je i jedini živući skladatelj na večerašnjem programu. **Tomislav Uhlik** (1956.) već je tridesetak godina ugledno ime na hrvatskoj glazbenoj sceni. Svoj je trostavčni **Koncert za rog i duhače** realizirao u prouzvedbi Simfonijskog duhačkog orkestra Oružanih snaga Republike Hrvatske, sa solistom Radovanom Vlatkovićem 1997. godine. Večeras ćemo to djelo imati priliku ponovno čuti u interpretaciji slavnog hrvatskog kornista čija je reputacija odavno prešla granice hrvatske države. Uhlikovo djelo, koje po gustoj instrumentaciji možemo usporediti s Hindemithovim, otkriva razne historijske uzore koji su uvjetovali njegovu stvaranje, od klasičnih do onih koji su krojili trendove u glazbi 20. stoljeća. Dionica roga izdvaja se po velikom opsegu, ritmičkoj svestranosti i naročitoj provedbenosti kraćih motiva koji se prelijevaju s orkestralnim dionicama.

Posljednje dvije skladbe večerašnjeg koncerta, **Simfonijsko kolo Jakova Gotovca** (1895.-1982.) i **suita Licitarsko srce Krešimira Baranovića** (1894.-1975.), obje u preradi za duhački orkestar Vilima Markovića, pripadaju koncertnom kanonu hrvatske glazbe 20. stoljeća, pogotovo *Simfonijsko kolo*, jer je među najizvođenijim djelima u hrvatskoj glazbi. Djelo skladateljeve rane stvaralačke faze, dovršeno 1926., svojevrsna je apoteoza hrvatskoj tradicijskoj glazbi, pouzdan reprezentant Gotovčeve skladateljske poetike, a zbog izričaja i najbolji nagovještaj njegove vrlo popularne opere *Ero s onoga svijeta* koja je nastala ni desetljeće poslije. Duhački orkestar istaknut će pastoralnu dimenziju toga djela, evidentnu unatoč frenetičnom tempu, a klarineti i oboe zasigurno će predočiti Gotovčevu simfonijsku viziju hrvatskog tradicijskog plesa. Baranovićevo djelo, izvorno nastalo 1924. godine, u Markovićevoj preradi poslužit će kao još jedan primjer demonstracije raznolikosti boja u duhačkom orkestru. Baranovićeve vješte tranzicije između sekcija, evidentne već na samom početku skladbe, bit će donesene kolažnim ispreplitanjem dionica rogova i harfe, klarineta i fagota (nedugo zatim pridruženim flautama i oboama) u provođenju pamtljive dijatonske teme *Licitarskog srca*. Djelo koje ne skriva svoju ritmičku šarolikost, zbog dostupnosti i široj publici (u istoj analogiji s prethodnom skladbom) poslužit će kao primjer *par excellence* za hrvatsku glazbu prve polovice 20. stoljeća, nadahnutu folklornim izričajem, zbog čega ćemo je ponovno svrstati uz bok *Simfonijskom kolu*, i sumirati kao dva slična, a opet različita kaleidoskopska pogleda u noviju povijest hrvatske glazbe.

Aldo Foško i Sara Ries

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj

Producentica programa: Ana Boltužić

Autori teksta: Aldo Foško, Sara Ries, Jelka Vukobratović

Urednica: Ana Boltužić

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Intergrafika TTŽ d. o. o., Zagreb

Naklada: 350 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

BOLERO

ŠPANJOLSKA NOĆ U LISINSKOM

DAN DVORANE

29.12.2014.

TENA LUCERO, kastanjete

PETRIT ČEKU, gitara

MARIN MARAS, violina

SARA DOMJANIĆ, violina

Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije

IVAN REPUŠIĆ, dirigent



LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTINA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

20. PROSINCA 2014.

GÁBOR BOLDOCZKI

TRUBA

Komorni orkestar
Franz Liszt

LISINSKI SUBOTOM UVJEK LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE



GRAD ZAGREB



CROATIA OSIGURANJE
osiguranje 1864

INA



Večernji
list

RTL
TELEVIZIJA

Zagreb
moj grad